

ÆNDRET BEREGNING AF BETALINGSBALANCEEFFEKT

INDHOLD

1	Baggrund	1
2	Oprindelig beregning	2
3	Revideret beregning	4
4	Konsekvenser for beregning af værdien af betalingsbalancebidraget	5

1 Baggrund

Rederiforeningen udsendte i starten af uge 38 rapporten 'Skibsfartens betydning for dansk økonomi – nye lokale vinkler på rederier og Det Blå Danmark', som COWI og Last Mile har udarbejdet.

Kort tid derefter blev COWI kontaktet af Danmarks Statistik, som så nogle problemer i forhold til den måde, rederiernes bidrag til betalingsbalancen var opgjort på.

I den efterfølgende dialog blev det klart, at COWI havde lavet en fejl i opgørelsen af betalingsbalanceeffekten. Fejlen er efterfølgende blevet rettet. COWI takker Danmarks Statistik for hjælpen. Eventuelle udestående fejl og misforståelser er COWIs ansvar.

I det efterfølgende beskriver vi først, hvordan betalingsbalanceeffekten blev beregnet oprindeligt og hvori fejlen bestod, dernæst hvordan den reviderede beregning ser ud, og hvori forskellene består.

PROJEKTNR.

A074147

DOKUMENTNR.

VERSION

UDGIVELSESDATO

BESKRIVELSE

UDARBEJDET

KONTROLLERET

GODKENDT

svtj

olek

svtj

2 Oprindelig beregning

Den oprindelige beregning blev beskrevet i Bilag B i den oprindelige rapport fra uge 38. Beskrivelsen er gengivet nedenfor:

Beregning af betalingsbalancebidrag

Rederierne skaber stor tjenesteeksport, men rederierne har også import, f.eks. i forbindelse med leasing af udenlandsk ejede skibe eller køb af brændstof. I forbindelse med nærværende undersøgelse ønsker vi at opgøre rederiernes nettoeksport af varer og tjenester.

Indledningsvis tages det forbehold, at en opgørelse af skibsfartens bidrag til betalingsbalancen er usikker, fordi resultatet afhænger af, hvilken branche købere og sælgere af søtransport tilhører. En søtransport-ydelse kunne f.eks. eksporteres ved, at en udenlandsk virksomhed henvender sig til en dansk speditør, som køber ydelsen hos et dansk rederi. I dette tilfælde ville det se ud, som om der var tale om eksport af en speditors-tjeneste og ikke en rederi-tjeneste.

Som et eksempel på, hvordan betalingsbalancebidraget er beregnet, er vist, hvordan rederiernes bidrag til nettoeksporten er beregnet i 2014. Der tages udgangspunkt i nedenstående tabel, der er hentet på Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel BB3. Tabellen viser nettoindtægter, dvs. eksport af søfartstjenester fratrukket import af søfartstjenester. Det lægges til grund, at posterne 'søtransport, person' og 'søtransport, gods' er udtryk for rederiernes eksport af søtransport, fratrukket deres import. I nærværende rapport defineres hjælpevirksomhed ikke som en del af rederierhvervet (men som en del af Det Blå Danmark). Med det udgangspunkt beregnes rederiernes nettoeksport som summen af 'søtransport, person' og 'søtransport, gods' i nedenstående tabel.

Tabel 1 Tabel fra bilag B i oprindelig rapport, vedr. beregning af betalingsbalanceeffekt

Nettoindtægter, mio. kr., løbende priser	2014
Søtransport	65.573
Søtransport, person	1.454
Søtransport, gods	140.213
Søtransport, hjælpevirksomhed	-76.094
Rederiernes nettobidrag, ukorrigeret	141.667

Beløbet 'Rederiernes nettobidrag, ukorrigeret' dækker over, at beregningen ikke tager højde for, at danske rederier køber ydelser i udenlandske havne. Der indgår fire poster: 1) operationel leasing, hvor det kan argumenteres for at trække sådanne 'køb' ud, 2) reparationer i udenlandske havne, 3) proviantering i udenlandske havne, 4) bunkering i udenlandske havne.

Der foretages ikke en løbende opgørelse af de fire poster, så det har ikke været muligt at hente opdaterede data hjem til dette projekt. I stedet arbejdes der med antagelser om, hvor stort et fradrag der skal laves i rederiernes nettoeksport for at korrigere for de fire poster. Antagelserne er baseret på oplysninger om de fire poster, indsamlet i et tidligere arbejde fra Søfartsstyrelsen.¹ Søfartsstyrelsen har tidligere fundet, at de fire poster udgjorde ca. 30 mia. kr. i

¹ Jf. Søfartsstyrelsens notat af 21. marts 2007.

2006. Det svarer til ca. 23 procent af eksporten af søtransport af personer og gods i 2006. Hvis der i stedet fokuseres på post 1) og 2), udgør disse to poster ca. 6 procent af eksporten af søtransport af personer og gods i 2006. De to beregninger er vist neden for, hvor data stammer fra Søfartsstyrelsen.²

Tabel 2 Tabel fra bilag B i oprindelig rapport, vedr. forsøg på at vurdere omfang af udgifter i udenlandske havne

Justering af eksport, type 1	2006
Indtægt	148
Bunkering i udenlandske havne	24.1
Proviering i udenlandske havne	1.2
Reparationer i udenlandske havne	1.2
Operationel leasing	7.5
Indtægt, justeret	114
Justering 1	77%
Justering af eksport, type 2	
Indtægt	148
Bunkering i udenlandske havne	0
Proviering i udenlandske havne	0
Reparationer i udenlandske havne	1.2
Operationel leasing	7.5
Indtægt, justeret	139.3
Justering 2	94%

Herefter beregnes to indikatorer:

² Strengt taget burde hjælpevirksomhed trækkes ud af Indtægten, men der forelå ikke oplysninger om hjælpevirksomhed for 2006, og eksporten fra hjælpevirksomhed udgør ikke en stor del af søfartens samlede eksport, så det vurderes, at det ikke har stor betydning.

- > Skibsfartens nettoeksport = Rederiernes bidrag, ukorrigeret - (Indtægt*(1-justering 2))
- > Skibsfartens nettoeksport minus bunkering og proviantering = Rederiernes bidrag, ukorrigeret - (Indtægt*(1-justering 1))

I 2014 bliver Skibsfartens nettoeksport minus bunkering og proviantering 142 mia. - 202 mia.*0,23 ~ 95, idet eksporten af søtransport af personer og gods var ca. 202 mia. kr. i 2014.

Fejlens karakter

Fejlen består i, at beregningen ikke får alle udgifter i udenlandske havne med. Det drejer sig f.eks. om godshåndtering. Men derudover afveg beregningen også fra Danmarks Statistiks praksis ved, at der blev set bort fra hjælpevirksomhed.

3 Revideret beregning

Dette kapitel handler om beregningerne vist i kapitel 4.7.1.

Den reviderede beregning er baseret på Danmarks Statistiks input-output tabeller. I disse tabeller kan det for hvert erhverv aflæses, hvor meget erhvervet eksporterer og importerer, og der fremgår en post, der hedder 'Danske skibes udgifter i fremmede havne'.

I hovedtræk er den reviderede beregning lavet ved at fratække import fra eksport for skibsfarten og hjælpeerhvervene. Beregningen er vist nedenfor for 2014.

Tabel 3 Revideret beregning af skibsfartens betalingsbalanceeffekt for 2014

Mio. kr. løbende priser	
	2014
A: Eksport i alt	198.985,5
50000 Skibsfart-(Tilgang)	185.942,1
52000 Hjælpevirksomhed til transport-(Tilgang)	13.043,4
B: Import	5.015,9
50000 Skibsfart- (Anvendelse)	1.706,9
52000 Hjælpevirksomhed til transport- (Anvendelse)	3.309,0
C: Andre udenlandske transaktioner i alt	161.756,8
50000 Skibsfart- (Anvendelse)	159.077,1
52000 Hjælpevirksomhed til transport- (Anvendelse)	2.679,7
B+C: Import i alt	166.772,7
A-B-C: Skibsfartens effekt på nettoeksporten	32.212,9

Kilde: Egne beregninger ud fra Danmarks Statistik, Statistikbanken, www.statistikbanken.dk, tabel NIO1F og NIO2F. Note: Summer og differencer kan afvige fra de viste tal pga. afrunding.

Tabellen nedenfor viser forskellene i beregningsresultaterne for de enkelte år.

Tabel 4 Forskel mellem oprindelig og revideret beregning af betalingsbalanceeffekten

	Mia. kr. løbende priser							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oprindelig be- regning	72,2	79,4	49,7	72,4	71,0	82,2	87,1	95,2
Revideret be- regning	21,6	26,2	14,3	34,1	19,8	25,5	23,7	32,2
Forskel	50,6	53,2	35,4	38,2	51,2	56,7	63,4	63,0

Kilde: Egne beregninger.

Gennemsnitligt ligger forskellen på i størrelsesordenen 50 mia. kr. over perioden 2007-2014, men der er store udsving fra år til år.

4 Konsekvenser for beregning af værdien af betalingsbalancebidraget

Dette kapitel handler om beregninger i kapitel 4.7.3.

I rapporten beregnes en værdi af betalingsbalancebidraget i form af beskyttelse mod spekulative angreb. Den reviderede beregning af betalingsbalancebidraget har den konsekvens, at værdien af betalingsbalancebidraget som værn mod spekulative angreb også må revideres. Tabellen nedenfor viser forskellene i værdien af betalingsbalancebidraget som værn mod spekulative angreb.

Tabel 5 Forskel mellem oprindelig og revideret beregning af værdi af betalingsbalancebidraget som værn mod valutakriser

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Pct. af BNP							
Oprindelig beregning	2,4%	2,5%	1,7%	2,3%	2,2%	2,5%	2,6%	2,8%
Revideret beregning	0,7%	0,8%	0,5%	1,1%	0,6%	0,8%	0,7%	0,9%
Forskel	1,7%	1,7%	1,2%	1,2%	1,6%	1,7%	1,9%	1,8%

Kilde: Egne beregninger.

Forskellen ligger typisk omkring 1,7 %, men svinger i perioden mellem 1,2 % og 1,9 %.